

tracter. Nei, det er at misbruge Loven, som er givet under ganske andre Omstændigheder, der ikke passe paa de nuværende Forhold, og som derfor maae forsvinde, og der skeer ikke et Menneſte Uret derved. Dersom den ærede Minister har Ret i, at de billige Godseiere ikke vilde bruge Bestemmelsen, og at deres Tal er det overveiende, saa vilde Godseierne heller ikke gjøre den allermindste Indsigelse imod en Lov, som berøver dem Retten til at gjøre Noget, de som billige og hoonette Mænd ikke kunne gjøre, og kun vil stoppe dem, som vilde stjæle Andres vederlyste Adkomst under Navn af, at de stille sig under Lovens Beskyttelse.

Jeg veed saagodt som Noget, hvad det vil sige at haandhave Love, hvortil Contracter stotte sig, men jeg hænger mig ikke i Formaliteterne, jeg siger: Lovens stadige Udvikling og Bevægelighed skal være et Værn imod den Uretfærdighed, som den til enhver Tid bestaaende Lovgivning støtter. Saasnart man seer, at den bestaaende Lovgivning støtter og fremkalder en Række af Uretfærdigheder, saa er Tiden kommen til at forandre Loven. Domstolene kunne da ikke mere haandhave Retfærdigheden ved at holde sig til Lovene, men den lovgivende Magt kan forhindre, at Uretfærdigheden vedbliver, ved at affaſſe de Love, hvorfra Uretfærdigheden skrives sig, og denne Lov af 1787 har ikke seet et Danmark som det, der nu eksisterer, thi den Gang den udkom, var der ikke et udfikket Danmark, dengang var der Overdrev med Skov paa, og hvad tog man ved denne Lov fra Bonden? Ugle Græsninger, som ikke vare Noget værd, og dem samlede man til Skov, men Resten overgav man til at blive Agerland. Nu derimod tager man det virkelige Agerland og lægger ind til en Fredskov, som ikke har Noget at betyde for Befolkningen, sammenlignet med Agerlandet, og under Paaskud af at følge Loven gjør man det Modfatte af det, Loven har villet. Loven har netop villet, at Land, som var saa at sige øde, og hvor der kun stod nogle Træer og var slet Græsning, skulde samles til hele Skove, for at man saa kunde vide, hvortil Agerlandet gik og hvor den virkelig dyrkelige Jord var,

som kunde blive Gjenstand for Beboelse og Ernæring for Familier. Det var Lovens Bestemmelse, men nu vil man benytte Skoven til at borttage, hvad der skal ernære Familier, til at convertere det til Skov, hvorpaa der ikke staaer et Træ, men hvorpaa mange Familier kunne leve. Nei Minister! det kan ikke være et retfærdigt Krav, og det kan ikke ligge i Lovgivningen.

Nagaard: Det forekommer mig, at man i denne Discussion har svinget sig op til en Høide, som det slet ikke er nødvendigt at hæve sig til. Det Spørgsmaal, hvorefter den navnlig dreier sig, er nemlig Ophævelsen af den Bestemmelse i Forordningen af 8de Juni 1787, ifølge hvilken en Godseier imod Fæsterens Billie og Samtykke kan tage noget af Fæstegaardens Tilliggende og gjøre det til Skov, og Forslaget forekommer mig at være af en ringe praktisk Betydning, da disse Bestemmelser, som den ærede Indenrigsminister nylig har oplyst, kun ere blevne anvendte mod ganske faa. Bestemmelserne ere, som bemærket, kun blevne anvendte i faa Tilfælde, og det synes mig ogsaa ganske afgjort, at de kun vilde blive anvendte i ganske faa Tilfælde, fordi det slet ikke kan betale sig at benytte dem. Jeg indrømmer, at der kan være enkelte Godseiere, som have den Caprice, at de imod deres egen Interesse vilde lave og opelſe Fredskov paa gode Fæstejorder, men derfor skulle de jo betale Fæsterne fuld Erstatning for Afsvænet af Jorden. Jeg indrømmer, at det var meget uheldigt, naar Godseieren i Almindelighed vilde gjøre dette Experiment, og det forekommer mig, at den høitærede Indenrigsministers Distring og ogsaa ligesvem indeholdt et Tilfagn om, at denne Bestemmelse vilde blive hævet (Tschering: Ja, lad os faae det, saa ere vi hjulps!). Den ærede Indenrigsminister sagde for et Dieblif siden, at han indrømmede, at der var noget Ubilligt og Uheldigt ved denne Bestemmelse. Der er imidlertid en meget stor Forskiel paa denne og den anden Deel af de ærede Forslagsstilleres Forslag, som angaaer Ophævelsen af Forordningen af 1805, om hvilken jeg for Dieblifket ikke skal udtale mig.